

Ruimtelijke onderbouwing

Aanvulling landschappelijke onderbouwing

Zonnepanelen bij

Rioolwaterzuiveringsinstallatie Susteren

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
2. Landschappelijke inpassing	4
2.1. Inleiding	4
2.2. Toepassing gemeentelijk beleid op het project	4
3. Landschappelijke inpassing	6
3.1. Gemeentelijke randvoorwaarden	6
3.2. Inpassing	6
3.3. Inpassing volgens Stappenplan Structuurvisie	9
3.4. Landschappelijk ingepast plan	10

Bijlagen:

- 1 Kaart 2 Structuurvisie 2012-2025: Aardkundige waarden
- 2 Kaart 4 Structuurvisie 2012-2025: Cultuurhistorie
- 3 Figuur details inpassing locatie
- 4 Figuur locatie na landschappelijke inpassing

OPDRACHT

Naam opdrachtgever	: Waterschapsbedrijf Limburg
Adres opdrachtgever	: Maria Theresialaan 99 6043 CX Roermond
Namens opdrachtgever	: P.L.L. Beijer
Opdracht is verstrekt aan	: Timmermans Juridisch Advies B.V.
Adres opdrachtnemer	: Weyerweg 1 6095 NP Baexem
Opdracht uitgevoerd door	: Mr ing. A.P.J. Timmermans
Status rapport	: aangepaste versie ten behoeve van toetsing door LKM-commissie
Datum rapport	: 5 september 2018

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Waterschapsbedrijf Limburg is voornemens een gedeelte van de energiebehoefte bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) Susteren aan de Baakhoverweg 47A te Susteren zelf op te wekken met behulp van zonnepanelen. Daartoe is een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend. Naar aanleiding van overleg met de omgevingscommissie en LKM-commissie van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen is een aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk gebleken waarbij de landschappelijke inpassing nader is uitgewerkt. Dit document, als aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing, levert de gevraagde extra informatie.

2. Landschappelijke inpassing

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het beleid van de gemeente Echt-Susteren voor wat betreft de landschappelijke inpassing en wordt het plan daaraan getoetst waarna de landschappelijke inpassing van het project wordt beschreven.

2.2. Toepassing gemeentelijk beleid op het project

In de gemeentelijke Structuurvisie 2012-2025 “Ontwikkelen met Kwaliteit” is onder meer het Limburgs Kwaliteits Menu opgenomen met een afwegingskader voor projecten voor beoordeling en waarborging van de landschappelijke kwaliteit.

Voor wat betreft het buitengebied waarin dit project is gelegen is onder meer aangegeven:

Indien een ontwikkeling past binnen de ruimtelijk-functionele zonering, is de vraag aan de orde hoe deze ontwikkeling kan worden ingepast in het landschap en kan bijdragen aan de kwaliteiten van dat landschap. Hiertoe dient te worden ingezoomd op de kenmerken en ontwikkeldoelen van het omliggend landschap.

Voor wat betreft de uitwerking van de leidende principes voor landschap en cultuurhistorie is onder meer van belang dat wordt ingezet op:

Het beschermen en ontwikkelen van bestaande landschapswaarden (visueel-ruimtelijk en cultuurhistorisch). Hierbij richten we ons met name op de hoog en zeer hoog gewaardeerde landschappen en de cultuurhistorische ensembles (zie kaart 4), evenals op de aardkundig waardevolle gebieden (zie kaart 2). Bij ontwikkeling in deze gebieden geldt een onderzoeksplicht naar de cultuurhistorische cq. aardkundige waarden met benoeming van inrichtingshandreikingen hoe die waarden worden geïntegreerd in de planvorming.

De kaarten 2 en 4 uit de Structuurvisie zijn opgenomen als bijlage 1 en 2.

De projectlocatie ligt, zo blijkt uit de kaarten, in het dalvlakterras en landschappelijke waarde “laag gemiddeld”. Op grond van deze kenmerken heeft de projectlocatie niet de hoogste prioriteit voor wat betreft het beschermen van de landschapswaarden.

Tevens is sprake van ligging in het (groter) landschapstype beekdalen, met een daarop afgestemd ontwikkelperspectief, zie afbeelding 1.

Ontwikkelperspectief

Het doel van het ontwikkelen van de Beekdalen is het herstellen van het kleinschalige en verrassende landschapsbeeld. Dit betekent:

- Ruimte geven aan de ruimtelijke dynamiek van de beken om deze tot herkenbare, structurerende elementen in het landschap te maken;
- Vergroten van de leesbaarheid van het landschap door ruimte te geven aan gras- en hooilanden en beekbegeleidende begroeiing (oevervegetatie heeft tevens een positieve werking op de kwaliteit van het beekwater);
- Ontwikkelen van lineaire landschapselementen loodrecht op de beek en beekbegeleidende beplanting, aanleg van poelen en bosjes;
- Verbeteren van de natuur en ecologische verbindingen door beekherstel door middel van aanleg van ruigten of Eiken-Essenbos en Elzenbos;
- Verbeteren van de belangrijke rol voor het waterbeheer (waterhuishouding) van het gebied; mogelijkheid tot het oplossen van de verdrogingsproblematiek door hier water vast te houden en vertraagd af te voeren; de beken krijgen de ruimte d.m.v. overstromingsvlaktes en dammetjes die zorgen voor het vasthouden van water;
- Bebouwing beperken tot de aan het beekdal grenzende hogere gronden; bebouwing in het beekdal is niet wenselijk en moet zo mogelijk worden verwijderd; nieuwe bebouwing moet worden opgenomen in bestaande bebouwingsstructuren (de bestaande linten en kernen);
- Herstel van historische bouwelementen (watermolens, oude hoeves);
- Volop ruimte geven aan extensieve recreatie.

Afbeelding 1: Ontwikkelperspectief voor Beekdalen (bron: Structuurvisie 2012-2025)

Aan de hand van het landschapstype (Beekdalen) en het type van het te ontwikkelen project (in dit geval uitbreiding van aan-het-buitengebied-gerelateerde bedrijven) geeft de Structuurvisie de aanvaardbaarheid aan. Op grond van dit afwegingskader is het project toegestaan, onder zware landschapsvoorwaarden (par. 4.8 Structuurvisie).

Deze conclusie leidt tot de verplichting voor de projectlocatie met een oppervlakte van minder dan 1,5 ha tot de verplichte kwaliteitsverbetering Basiskwaliteit Plus met Aanvullende Kwaliteitsverbetering.

Op grond van deze afwegingen c.q. toetsing is een landschappelijke inpassing gemaakt die in het volgende hoofdstuk nader inhoud wordt gegeven.

3. Landschappelijke inpassing

3.1. Gemeentelijke randvoorwaarden

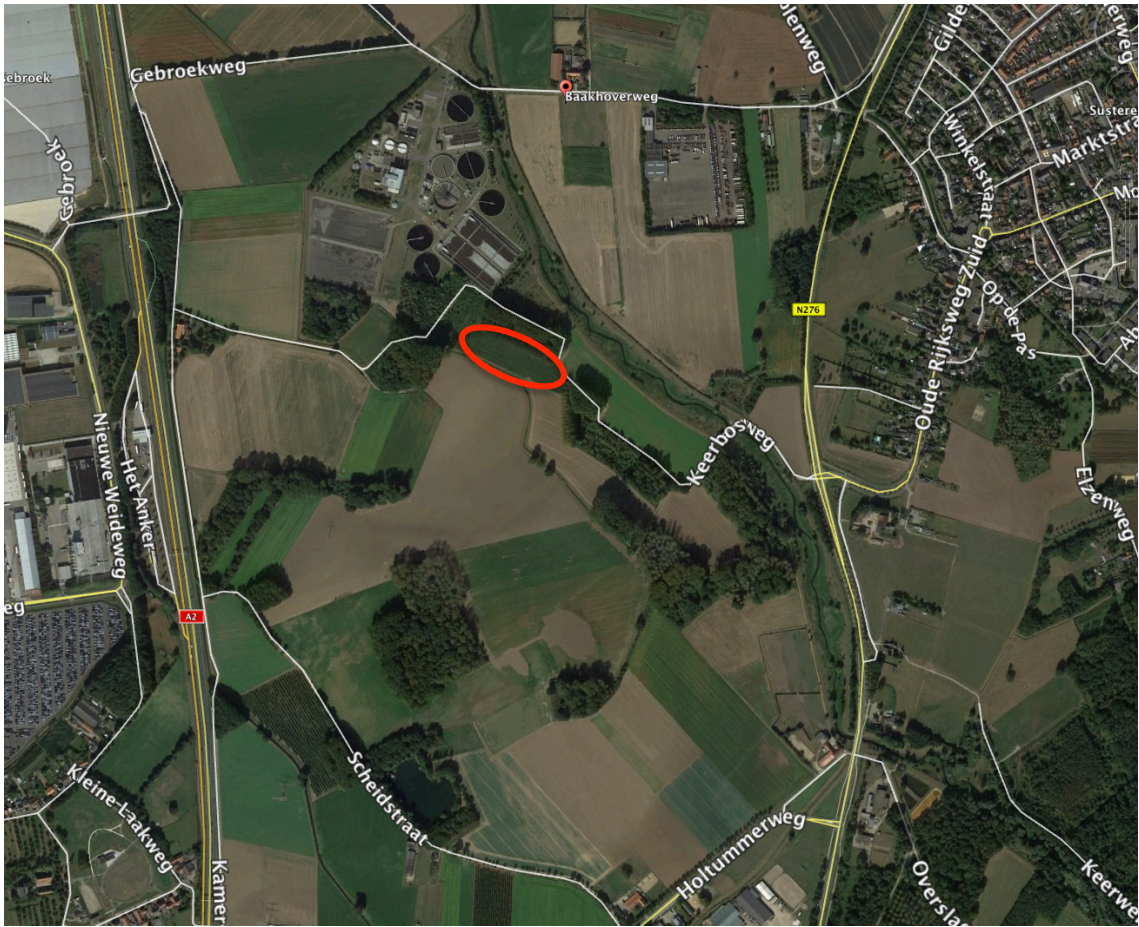
In hoofdstuk 2 is aan de hand van de concrete ligging van de projectlocatie binnen de gemeente beoordeeld welke hoofdlijnen gelden. Vervolgens dienen deze hoofdlijnen te worden uitgewerkt om te komen tot een landschappelijke inpassing. In paragraaf 3.2 wordt de “landschappelijke inpassing” uit de notitie Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepanelen bij Rioolwaterzuiveringsinstallatie Susteren d.d. 11 juli 2018 integraal weergegeven (met als opmerking dat de visualisaties een nokrichting aanduiden die haaks op de te realiseren nokhoogte staan), waarna in paragraaf 3.3 de nadere inpassing binnen de systematiek van de Structuurvisie wordt besproken. In paragraaf 3.4 is de landschappelijke inpassing verder uitgewerkt.

3.2. Inpassing

Het inhoudelijke criterium voor een afwijking van het bestemmingsplan is dat het project niet in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Hierna zal bij de verschillende relevante onderdelen nader worden toegelicht waarom er geen strijd bestaat met de goede ruimtelijke ordening.

Landschappelijke inpassing

De zonnepanelen worden aangelegd op een thans agrarisch in gebruik zijnde perceel dat aan de west, noord en oostzijde wordt begrensd door opgaand groen/natuur. Aan de zuidzijde is er sprake van agrarische gebruik van percelen met verspreid opgaand groen waardoor vanuit de omgeving weinig zicht kan zijn op de zonnepanelen. Zie afbeelding 6.

Afbeelding 6: projectlocatie in relatie tot de verdere omgeving

In de afbeeldingen 7 en 8 zijn impressies van de toekomstige situatie opgenomen.

Afbeelding 7: zonnepanelen op projectlocatie vanuit hoge, zuidoostelijke zichtlocatie

Afbeelding 8: zonnepanelen op projectlocatie vanuit hoge, westelijke zichtlocatie

Milieu

Het nieuwe bouwwerk en het gebruik ervan hebben geen nadelige effecten op het milieu, in brede zin (zie bijlage bij de aanvraag: Realiseren zonnepanelen bij RWZI Susteren, milieuneutrale verandering inrichting).

Ecologie

Het perceel wordt agrarisch gebruikt met regelmatige grondbewerkingen. Er zijn op het perceel daarom geen ecologische waarden die nadelen kunnen ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling. De aanleg en het gebruik van zonnepanelen heeft geen nadelige effecten op de ecologische waarden in de omgeving.

Archeologie

Aangezien geen grondbewerkingen zullen worden uitgevoerd zijn er geen archeologische waarden in het geding.

Conclusie inpassing

Gelet op de aard en omvang van de aanleg en het gebruik van de zonnepanelen moet worden geconcludeerd dat er geen strijd bestaat met de goede ruimtelijke ordening.

De daarbij benodigde vergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden kan worden verleend.

3.3. Inpassing volgens Stappenplan Structuurvisie

Gelet op het stappenplan in de Structuurvisie zijn de volgende vragen relevant, waarbij telkens een reactie geformuleerd.

1. Bestemmingsplan of Structuurvisie?

Het project is niet mogelijk op grond van het bestemmingsplan. Alternatieven binnen het bestemmingsplan zijn niet aanwezig, zie ook de notitie Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepanelen bij Rioolwaterzuiveringsinstallatie Susteren d.d. 11 juli 2018. Er dient derhalve een beoordeling plaats te vinden voor afwijking van het bestemmingsplan, op basis van de randvoorwaarden in de Structuurvisie.

2. Binnen of buiten de rode contour?

De projectlocatie ligt buiten de rode contour.

3. Ruimtelijk-functioneel passend?

Het initiatief past op hoofdlijnen binnen de visie van rijk, provincie en gemeente, zie ook de notitie Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepanelen bij Rioolwaterzuiveringsinstallatie Susteren d.d. 11 juli 2018.

4. Landschappelijk gezien bespreekbaar?

Zoals in hoofdstuk 2 onderzocht is sprake van ligging in een omgeving met de kwaliteit landschappelijk "laag gemiddeld". Een uitbreiding van het aan het buitengebied gerelateerde bedrijf (rioolwaterzuiveringsinstallatie) is aanvaardbaar.

5. Benodigde kwaliteitsverbetering landschap?

Voor het landschapstype Beekdalen zijn ontwikkelperspectieven opgesteld. Het project, met een oppervlakte van minder dan 1 ha en bovendien met een zeer beperkte hoogte (maximaal 1,71 m, waarschijnlijk minder dan 1,50 m boven maaiveld) heeft geen enkele nadelige invloed op de ontwikkelperspectieven. De locatie is bovendien gelegen op grote afstand van openbare wegen, hoewel in de omgeving een onverhard pad aanwezig is waar mogelijk wandelaars gebruik van maken. De locatie is slechts zeer beperkt "beleefbaar" vanaf de directe en verdere omgeving. De schade aan de omgevingskwaliteit is derhalve zeer gering. De ontwikkelperspectieven voor de beekdalen zijn niet in het geding: er wordt geen afbreuk gedaan aan de mogelijkheden.

6. Opstellen landschappelijk ingepast plan/ontwerp

Aan de hand van vooroverleg met de omgevingscommissie c.q. LKM-commissie (zie hoofdstuk 1) is een landschappelijk ingepast plan opgesteld, zie volgende paragraaf.

3.4. Landschappelijk ingepast plan

De landschappelijke inpassing vindt plaats vanuit de constatering dat de zonnepanelen alleen vanuit de directe omgeving zichtbaar kunnen zijn: de locatie ligt behoorlijk afgeschermd door permanent opgaand groen en is vanwege de beperkte hoogte van de bouwwerken slechts vanaf een nabijgelegen onverharde paden door passanten zichtbaar. Van wat grotere afstand is er door de verspreid gelegen bosschages tussen passanten en de locatie nauwelijks of geen zicht op de locatie, mede vanwege de beperkte bouwhoogte van de zonnepanelen.

Landschappelijke inpassing kan daarom het beste plaatsvinden door het toepassen van een zogenaamde Limburgse Haag aan de randen van de locatie, daar waar mogelijk zicht op de locatie zou kunnen plaatsvinden omdat afscherming ontbreekt.

De locatie met de zonnepanelen moet worden afgeschermd met een hekwerk in verband met de veiligheid van installatie. In bijlagen 3 en 4 worden de afstanden voor hekwerk, Limburgse Haag en resterende ruimte op het perceel aangegeven:

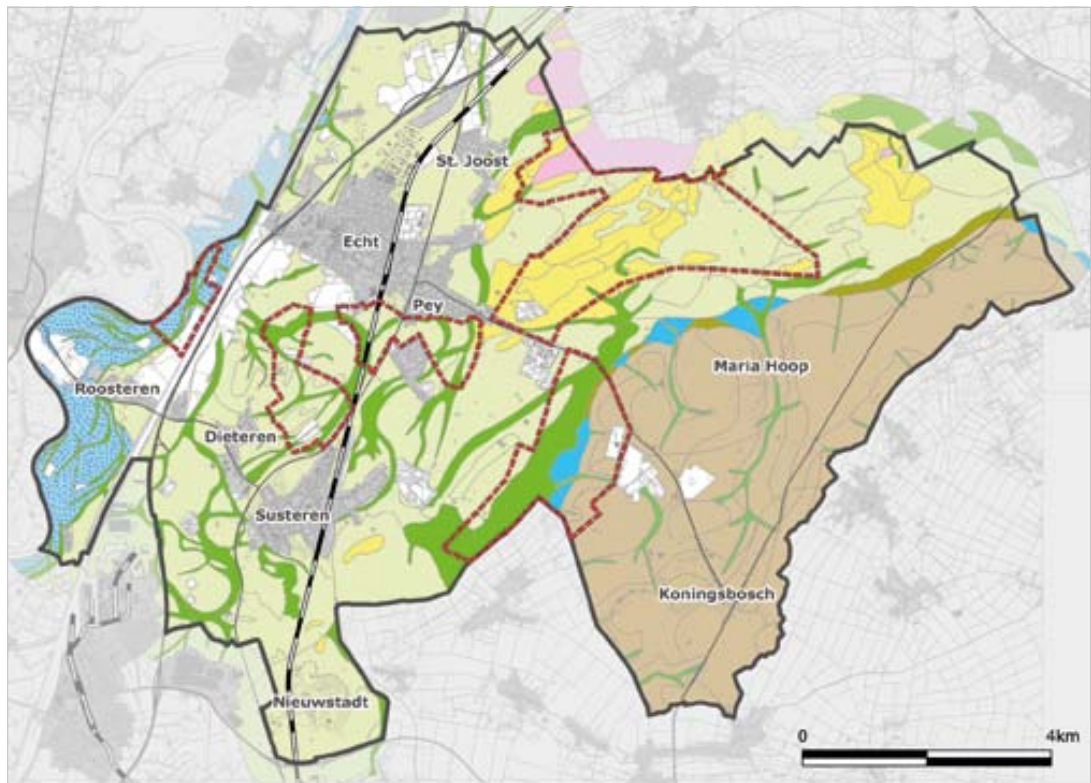
- Zuidzijde grenzend aan beek: 3,5 meter vrij vanaf perceelsgrens, 1 meter voor Limburgse Haag, vervolgens hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte
- Zuidzijde niet grenzend aan de beek: 1 meter voor Limburgse Haag, vervolgens hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte
- Oostzijde: eerst 4 meter kavelpad en vervolgens hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte
- Noordoost zijde grenzend aan de onverharde weg: 1 meter voor Limburgse Haag vervolgens hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte (hier zal ook het toegangshek komen)
- Noordzijde langs bosrand: hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte
- Westzijde: hekwerk en 2,5 meter vrije ruimte

De Limburgse Haag aan de noordoostzijde en zuidzijde van de locatie bestaat uit “gemengd haagplantsoen” van 1 meter breed en wordt geplaatst met een aanplantmaat van 100/125 (cm) in 2 rijen van 5 stuks per meter.

Daardoor zullen vanaf het begin de zonnepanelen beperkt waarneembaar zijn. Bij het dichtgroeien van de haag wordt het zicht op de panelen geheel ontnomen.

Voor wat betreft bijlage 4: het veld is nu volledig ingetekend met zonnepanelen, maar er zullen nog dilataties in plaats moeten vinden (in verband met bereikbaarheid van de panelen) en er zal nog wat ruimte vrij moeten blijven ten behoeve van de omvormers. Daardoor zal van de ingetekende oppervlakte circa 5% niet worden benut.

Bijlage 1 – Kaart 2 Structuurvisie 2012-2025: Aardkundige waarden

Kaart 2: Aardkundige waarden

Geomorfologie

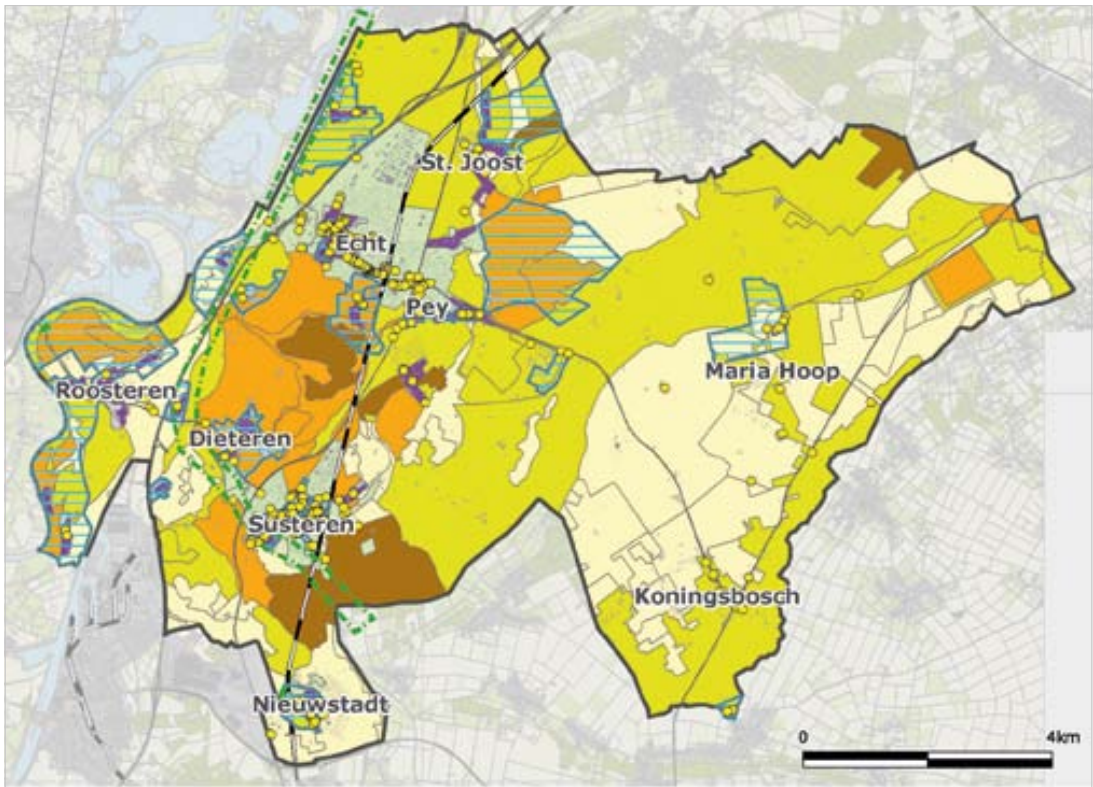
- Rivierdalbodems
- Beekdalbodems
- Daluitspoelingswaaier
- Dalvlakterras
- Plateauterras en rand
- Landduinen
- Droogdal
- Glooiing van hellingafspoelingen
- Laagte zonderrandwal (incl. uitblazingsbekken)

Aardkundig waardevol gebied

NB:

Wit en grijs zijn gebieden waar de oorspronkelijke aardkundige waarden gewijzigd zijn door ophoging of afgraving.

Bijlage 2 – Kaart 4 Structuurvisie 2012-2025: Cultuurhistorie

Kaart 4: Cultuurhistorie

- Rijksmonument
 - Historische kern
 - Waardevol ensemble
 - Frontlinie 1944-1945
- Landschappelijke waarde**

 - zeer laag
 - laag
 - laag gemiddeld
 - hoog gemiddeld
 - hoog
 - zeer hoog

Bijlage 3 – Figuur details inpassing locatie

The figure shows an aerial view of a solar farm layout. A large rectangular area is filled with a grid of small squares representing solar panels. The layout is oriented diagonally across the image. To the right of the panel array, there is a compass rose with a circular scale from 0 to 360 degrees. The cardinal directions are labeled: N (North) at 0°, E (East) at 90°, S (South) at 180°, and W (West) at 270°. The panel array is tilted at an angle of approximately 30 degrees relative to the North-South axis. Below the aerial view, there is a technical drawing of the panel array, showing the grid of panels and the surrounding layout lines. The drawing is a simplified representation of the aerial view, with the panel array shown as a grid of squares and the surrounding area as a solid color. The drawing is oriented horizontally, with the panel array tilted at an angle of approximately 30 degrees relative to the horizontal axis.